

MEDELLENDE

Vad är Suezkanalen?

Läroplanskoppling
finns på sista sidan

Lärarhandledning

Förstå sammanhanget – Suezkrisen

Längd: 5 min

Ålder: från 13 år

Ämne: historia, geografi,
samsällskunskap

Språk: svenska, franska

Produktionsland:
Frankrike, 2019

Svensk distribution:
Cinebox, 2019

Ansvarig utgivare:
Ann Nordström

Filmnr: EDU0150

Nyckelord

Suezkanalen
kalla kriget • Egypten
Storbritannien • Israel
operation • musketeer
kolonialism

29 oktober 1956. Tillsammans med Israel planerar Frankrike och Storbritannien i största hemlighet en militär intervention i Sinaiöknen. Syftet med den militära operationen är att återta Sinai som några månader tidigare hade tagits i beslag av Egyptens president. Men vad är Suezkanalen och varför var den viktig?

Referat

Suezkanalen invigdes 1869 och förbinder Medelhavet med Röda havet. Storbritannien och Frankrike blev huvudägare till kanalen och inkasserade det mesta av intäkterna från tullarna. Men 1956 förklarade president Nasser att Suezkanalen nu blivit nationaliserad och skulle tillhöra Egypten. Med intäkterna från kanalen ville han finansiera Assuandammen som han hade försökt få hjälp med av både USA och Storbritannien. Han förklarade att Egypten nu klarade sig utan sina kolonialmakter, och kontaktade istället Sovjetunionen. Det kalla kriget pågick och USA blev oroade över samarbetet.

Storbritannien och Frankrike ingick en hemlig allians för att återta Suezkanalen och störta Nasser. Frankrike såg Nasser som ett hot eftersom han stödde de algeriska rebellerna som kämpade mot den franska koloniseringen. Israel ställde sig på deras sida då de ville säkra transporterna i kanalen och för att Egypten stödde den palestinska gerillan. Vid ett möte i Frankrike planerade de operation musketeer

i hemlighet, och gick därmed emot USA, som hellre ville se en diplomatisk lösning. Israel gick in i zonen och mötte motstånd från Egypten. Frankrike och Storbritannien verkade planenligt förvånade och motiverade sin inblandning med att den var nödvändig för att förhindra krig. Sovjetunionen protesterade och hotade med kärnvapen och fick med sig USA, vilket gjorde att Frankrike och Storbritannien beslutade om eld upphör. FN:s styrkor landsteg för att bevara freden.

Arbeta med filmen

Förstå sammanhanget – Suezkrisen

Före filmvisning

- Filmen passar bra att visa i samband med att klassen läser om kalla kriget och tiden efter andra världskriget. Om den används i annat sammanhang är det bra att ge en bakgrundsbild till kalla kriget. Om fokus ligger på geografi och samhällskunskap är det bra med en förklaring till varför Suezkanalen byggdes från första början. Visa en karta över området och be eleverna fundera själva först varför kanalen är viktig.

Frågor efter filmvisning

- När byggdes Suezkanalen?
- På vilket sätt kunde Suezkanalen ge intäkter?
- Varför ville president Nasser att Egypten skulle bestämma över kanalen?
- Vilka länder ingick en hemlig allians för att återta kontrollen över kanalen?
- Vad innebar operation musketeer?
- Vilka länder motsatte sig operationen?
- Varför var det viktigt för respektive land i alliansen att delta i denna konflikt mot Egypten?
- Varför tror du att Sovjetunionen och USA valde att blanda sig i konflikten?

Arbete efter filmen

Övning

- Be eleverna diskutera följderna av byggandet av suezkanalen ur olika perspektiv. Det ger bra träning för förmågan att föra utvecklade resonemang inom SO. Låt dem gärna sitta i grupper och fylla i en tabell där de försöker komma på olika aspekter av kanalbyggets konsekvenser. Nedan finns ett förslag på tabell som kan användas och under rubriken sök vidare finns förslag på texter att utgå ifrån.

Modell till övning

Hur påverkades enskilda individer?	Hur påverkades samhällsekonomin?	Hur påverkades miljön?	Hur påverkades politiken i området?

Sök vidare

Förstå sammanhanget – Suezkrisen

Länktips

SO-rummet

[På SO-rummets webbsida finns texter och filmer om suezkanalen.](#)

Ny teknik

[Intressant text om konsekvenserna av kanalbygget.](#)

Sörmlands museum

[Spännande dagboksanteckningar från en svensk FN-soldat som befann sig på uppdrag i området under krisen.](#)

Expressen

[Text i Expressen som publicerades i samband med krisens 60-årsdag.](#)

Läroplanskoppling

Förstå sammanhanget – Suezkrisen

Hela serien "Förstå sammanhanget" passar in i stora delar av syftesbeskrivningen för ämnet historia i årskurs 7-9. Särskilt väl passar följande:

- Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska förhållanden, historiska begrepp och metoder och om hur historia kan användas för olika syften. Den ska också bidra till att eleverna utvecklar historiska kunskaper om likheter och skillnader i människors levnadsvillkor och värderingar.
- Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden. De ska också få möjlighet att utveckla en kronologisk överblick över hur kvinnor och män genom tiderna har skapat och förändrat samhällen och kulturer.
- Undervisningen ska vidare bidra till att eleverna utvecklar förståelse för att varje tids människor måste bedömas utifrån sin samtids villkor och värderingar.

Filmen *Förstå sammanhanget – Berlinmuren* passar bra för undervisning i ämnet historia, geografi och samhällskunskap i grundskolan och gymnasiet. Nedan förslag på centralt innehåll från Lgr11 och kursmål från Gy11, se www.skolverket.se.

Historia, åk 7-9, Lgr11

Demokratisering, efterkrigstid och globalisering, cirka 1900 till nutid

- Kalla krigets konflikter, Sovjetunionens sönderfall och nya maktförhållanden i världen.

Historia 1a1, 50p, Gy11

Centralt innehåll

- Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välbefinnande, teknisk utveckling, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter och jämställdhet men också kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter. Långsiktiga historiska perspektiv på förändrade maktförhållanden och olika historiska förklaringar till dem.

Geografi, årskurs 7-9, lgr 11

Livsmiljöer

- Jordens klimat- och vegetationszoner samt på vilka sätt klimatet påverkar människors levnadsvillkor.
- Klimatförändringar, olika förklaringar till dessa och vilka konsekvenser förändringarna kan få för människan, samhället och miljön i olika delar av världen.

- Var olika varor och tjänster produceras och konsumeras samt hur varor transporteras. Hur människors försörjning och handelsmönster har förändrats över tid.

Geografins metoder, begrepp och arbetsätt

- Namn och läge på världsdelenas viktigare länder, vatten, öar, berg, öknar, regioner och orter.
- Centrala ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om geografi.

Miljö, människor och hållbarhetsfrågor

- Sårbara platser och naturgivna risker och hot, till exempel översvämningar, torka och jordbävningar, och vilka konsekvenser det får för natur- och kulturlandskapet.
- På vilka sätt sårbara platser kan identifieras och hur individer, grupper och samhällen kan förebygga risker.
- Intressekonflikter om naturresurser, till exempel om tillgång till vatten och mark.
- ur olika perspektiv,

forts. nästa sida

Läroplanskoppling

Förstå sammanhanget – Suezkrisen

forts.

Samhällskunskap, årskurs 7-9, lgr 11

Ämnets syfte

- Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv

Ur centralt innehåll, Lgr 11 7-9

Samhällsresurser och fördelning

- Hur länders och regioners ekonomier hänger samman och hur olika regioners ekonomier förändras i en globaliserad värld.

